

הנחיות היועץ המשפטי לממשלה	משפט אזרחי עבודה - משמעת
תאריך: ד' טבת התשל"א, 1 ינואר 1971 עדכון: כ"ד אלול התשס"ב, 1 ספטמבר 2002 מספר הנחיה: 6.6101 (21.858)	חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג - 1963 - פרסום התראה או נזיפה שניתנו על- ידי שר או מנהל כללי

חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג - 1963 -
פרסום התראה או נזיפה שניתנו על-ידי שר או מנהל כללי

1. סעיף 31 לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג - 1963 (להלן - החוק) קובע לאמור:

(א) שר או מנהל כללי רשאים, בשל מעשה או מחדל של עובד שיש בהם משום עבירת משמעת, לנקוט כלפי העובד באחת מאלה:
(1) התראה;
(2) נזיפה.
(ב) שר או מנהל כללי לא ינקטו באמצעי כאמור אלא לאחר שניתנה לעובד הזדמנות להביא טענותיו לפניו או לפני מי שהם הסמיכו לכך.
(ג) אמצעי כאמור בסעיף זה לא ייחשב כאמצעי משמעת לענין סעיף 62.

2. האם חל איסור על פרסום דבר מתן התראה או נזיפה שניתנו שר או מנהל כללי?

ההוראות הנוגעות לסוגיה זו הן:

(א) כאשר מובא עובד לדין בפני בית-הדין למשמעת של עובדי המדינה, כלול בין אמצעי הענישה שבית-הדין יכול להטיל עליו, פרסום החלטת בית-הדין, כולה או מקצתה, בצירוף אמצעי משמעת אחר (סעיף 34(11) לחוק).

(ב) נציב שירות המדינה רשאי לפרסם החלטה של בית-הדין שניתנה בדלתיים סגורות, אך אינו רשאי לפרסם החלטה שיש בה כדי לזהות את העובד, אלא בהסכמת בית-הדין (סעיף 42 לחוק).

(ג) לפי סעיף 41 לחוק - שנחקק בהתאם לעיקרון המקובל של פומביות הליכים משפטיים - דיוני בית-הדין למשמעת יהיו פומביים. לבית-הדין שיקול דעת להורות על עריכת הדיון בדלתיים סגורות, אם הוא סבור שהדבר דרוש לשם שמירה על בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה, לשם הגנה על המוסר, על שלומו של קטין או על פעולתו התקינה של שירות המדינה.

3. מלבד העיקרון הכללי של פומביות הליכים משפטיים, מטרת ההליכים המשמעתיים היא הדרכת המנגנון הממלכתי בדבר כללי התנהגות של עובדי הציבור, וכן העברת מסר מרתיע לעובדים אחרים. הליך משמעת שהדיון וההחלטה בו נשמרים בסוד, מאבד איפוא חלק ניכר מטעמו, משום שנמנעת הסקת לקחים על-ידי כלל העובדים מן המקרה הבודד.

4. לאור שני עקרונות אלה, יש לראות את הוראות הסודיות בחוק כיוצאות מן הכלל. באור זה יש לראות את העדרה של כל הוראה בדבר אי-פרסום החלטת השר והמנהל הכללי, לפי סעיף 31 לחוק והוא הדין בהחלטה של ועדת משמעת. ואכן, בעניין החלטת ועדת משמעת נקבעה בתקנה 20 לתקנות שירות המדינה (משמעת) (סדרי הדין בועדות משמעת), התשכ"ד - 1964, הוראת סודיות מוגבלת, שלפיה רשאים נציב שירות המדינה והמנהל הכללי של משרד לפרסם החלטה של ועדת משמעת בכל דרך שתיראה להם, ושמו של הנשפט יפורסם רק באישור המנהל הכללי.

5. כללו של דבר, שאלת פרסום החלטתו של שר או של מנהל כללי להתרות בעובד או לנזוף בו - היא שאלה שיש לבחון אותה לפי האינטרסים של קיום מינהל תקין וסדרי משמעת נאותים מזה, ושימת לב לכיבוד זכויות העובדים במקרים שבהם יש לשלול את הפרסום מזה. בבחינת השאלה יש גם לשים לב לזכויות הציבור או של הכנסת לקבל ידיעות בדבר צעדים משמעתיים שנקטו שר או מנהל כללי נגד עובד.

ומכאן עולה, כי הכלל הוא לפרסם את ההליך, אלא אם קיימים טעמים מיוחדים לאי-פרסומו, שאז יש לנמק את אי-הפרסום, וזאת כחלק מן השקיפות הראויה ולהרתעת הרבים. ייתכן שאם יש פרטים מביכים פוגעים או שמטעים אחר כלשהו ראוי להחסותם, יש לציין זאת ולא לפרסם ברבים אותם פרטים. שאלת פרסום שמו של העובד ראוי שתשקל בכפוף לשמירה על כבודו של אדם ופרטיותו. המחוקק נקט משנה זהירות לגבי פרסום שמו של נידון בבית-דין למשמעת, ויש בכך להשליך על פרסום שמו של עובד, כאשר מדובר בהתראה או בנזיפה על-ידי שר או מנהל כללי.